

Ar. 3.

Brasovu,

12. Ianuarie

1855.

Versta sau de 466 ori, adresa: Bucuresti & Sambata.  
Zilele si date pe secoliera, adresa: Bucuresti, Prolet  
ori, sau pe una sau 10 l. m. c.; pe diamantate  
sau 5 l. la laista Monarhiei.

Pentru liter straine 7 l. pe unu Rom., si pe anuala  
atraga 14 l. m. c. Se prenumera la tata posta  
imperiale, cum si la totu caselor nostri DD. cor  
respondenti. Pentru serie "petita" se cota 4 cr. m.

# GAZETA

## PROTESTANTICĂ.

### Correspondintia.

De sub Dumbrava, 22 Decembrie's. 1854.

(Capitol)

Ne aducem aminte aici de disele si profetiele anul publicistului român, care dice, ca Bioreni nu i s-ar împlini profetia ca se scapam de rusinea ce ne amenință; ca strainii inca nici catu ne laudă, ci ridu în pumnii de rusinătorea noastră indolentia, care o cenu doveedim chiar și în oileptulu propasirei, în ingrijirea de scoli, de creșterea și regenerarea tinerimii după cerințile secului.

Inainte de 2 ani unu tineru absolventu studiile teologice, să aplicat în partile B. Maro. — Tinerul destuptu, plinu de zel, patruau pene în adunecu susținutului de necesarile strigătorie la ceriu, — pre între Bocotanii acestei periferii — din respectul stării materiale a preotilor diocesei noastre, de 6ră catu cui cea mai grasa — începe să animă, să vătui, să urgi conlucrarea la ajutarea fundului perindului gimnasiu națiunariu de Beiusiu, — spre contribuirea la fundulu Revoluției Femelor Române etc., spre susținerea Gazetei, spre instituirea scărelor elementare pentru acelu populu blandu, erlaviosu, prin fatalitatele tempurilor trecute storsu, legatul de preotii sei, și apusul loru pene la sclavia, și ascultatoriu de acestia orbește. — Gratosulu tineru insusitulu de santen'a causei sale, cutedia a resona în toate partile, provocandu pre veteranii sei colegi la propasire; ilu ataca eu energia; înse toate bombele lancasteriane în muri de granită ai indolentii și ruginită, și acumu intenerite. — și mai potinti de catu cei ai Sevastopoliei, întimpinu repulsione de mirare. Tinerul se desgusta și amută.

Apoi sărtea lui e comuna tuturor, care cerca și ataca asea muri, care suntu defendati de insusi imperatulu intunerecului, de derapantoriulu Euismu!

Fratilor, sen déca va mai place: Domnilor preotii! Iuati pre susținutu-sa sant'a problema a culturii reu cadiutei noastre națiuni! Ea eu anima sfasiată de dureri, mai inteu cauta la preotii sei mana de ajutoriu. Fiii ei, multimea suntu orbi; calea civilisatiunei e colțuroasă, și spinosă. Populii Europei au inaintat pe aceasta cale, noi sunu remasă departe, departe! Noi trebuie să ne incordam din respectu ca să le ajungem, ca să scapam de amara sörte, de apusa pusetiune injositore și rusinăsă, din care sincerulu parinte alu populilor monarhiei induratulu nostru Imperatoriu, cu tota serbintea sa dorintă, fără de conlucrarea noastră nu ne poate ajuta. — Vedeti ca și insusi tinerimea scolastica studinta anca ne rusinédia, — ea în versta cruda, imbratisédia în duosia tristă stare a iubitei sale națiuni, și pene e sole lucra, și apromite fructe înmiște, apoi după ce esindu din scola se aplică între noi, lepră „indolentiei noastre” dela noi să se prinda și de dinsii? Sa recada în aceeasi nepasare, în care noi ne elocim? — Se stergemu pechatulu nepasarei de pe susținutu ai cei ce ne aflam pocaii, dati se premergem cu exemplulu activei propasiri.

Acăsteia suntu lucruri preste care une trebuie să vina blastam. — Ca ore ce ne retiene? Escentiala Sa D. episcopu, cu totu stralucitulu seu capitulu nu ne impedece, d'insului nu i neplacutu de vomu si propasii; ba eu cutédiu a ascurta in scrisu, ca pentruca careva preotu să ar nisui asa insintia intr'adeveru scola, ar' face culepte pentru institutie națiunale, ar' prenumera la Gaze, si ar' procura fructe literaturiei romane, dieu ca nu'l va pedepsi, ba nici înfrunta, ci din contra acela va capata renume și stima! — Ce ne retiene dară? Erisă său genirea de strainu? Au la atata ticatosia poate să devina unu preotu, parele au absolvutu sciintele filosofice, catu sa se rusi.

nedia și înainta problemă culturei națiunei sale facia cu celelalte popoare! Se ișia da ruine unului ca acela a se da de romanu! Nu, nu astea ne retină, ci nefericitora „indolentia” despre o parte, despre alta blasmatul Euismu! — Pene candu de acestea nu ne vomu desbraça, totu în ticalosia vomu jacea, și blasmatul posteritatei ne va turbura și linistea morimentului; la aceia inse, numai la aceia, carei au devenit cu totu selari eniamului seu, pentruca: „Non omnes Fabios abstulit una dies.” — M.

De lunga Dubriciun, 23. Decembrie. Mai rare, de catu suntu pasările paradisiace în elină noastră, suntu corespondentile de prin partile acestea în publicul acestu diurnal român. Dicu public, pentruca în credinția n'au slăbitu într'ensului nici o unilateralitate nici o tendință specială, nici unu spiritu desbinatoriu său separatistic pana acumu, și cu nu su de ori slăbitu eri cîitorulu lui șidelu, și anii trece la midiloc, de candu numera totu pasii lui. Mi vine dar' cu statu mal cu mirare, ca barbatii nostrii de pe aici încă totu mai-amna și reprezinta interesele publice în paladiul acela, conchii. Pote Dioru socoteșeu, ca desbaterile și deslușirile opiniei lor și ale întreprinderilor folositore prin canalulu jurnalisticiei au pucinu efectu? — Se insila, ma vedem, ca și pana acumu sau înslăbitu: și daca nu credu acăstă, apoi, lași, fatigă și călătorescă numai într-o catoiva districte de ale Ardealului și veda, ce rezultatul a vura necontentitele animari, imputari, deslarvari, și mai multu de catu acăstea, frumosale exemple de consanțire și jertfă ale multoru barbati meritati, publicate necontentu în jurnalulu acesta, ce se vede și să luatu de causa sântă problemă renascerei invetiamentalui între noi; și va vedé, ca exemplele au trasu multe rezultate după sine: va vedé, ca starea scolară din multe parti de pe acolo ne va ruina indolentia noastră; va vedé, ca cine spune nu le repune și cine tace nici ca prea face. Acestu proverb înțorsu pe dosu, se o marturisimu foră sfiala, ca elu se află în prassa pe la noi. De acea noi nici de scoli, nici de imbuimatită, nici de staruitie, dar' nici de rezultate atragătorie nu cîtimu. Dar', nu, pentruca ele mai ca nici esista pe la noi! — Ora ce a esită din proiectul celu frumosu pentru înființarea scărelor reale? Ora dela scaunu sau facutu possi pentruca să se renasca și pe la noi institutiunea și luminarea tinerimii? Si daca nu, en se cercamu, en se damu pe facia reul, unde jace, și daca ne sta prein potentia acela delaturam cu puteri unite.

E destulu a fi tacutu pana acumu și a fi statu cu manile în sinu; său déca cîneva în parte și facutu unu ce, ce merita și servi de exemplu essa cu elu la lumina, ca să i urmămu, ca să ne înfrunta seculu, ne înfrunta națiunile colocitore, ne desprețuesce totu suflarea, care rede, ca și tinerimea noastră cea nobila nea luatu pe dinainte cu zelulu și constantia ce a aratatu pentru propasire! —

Eata, ca Escentiala Sa D. Eppu alu Urbei mare prin o pastorală opresce strinsu pe toti preotii diocesei sale, ca se nu se mai josuze a tienă in bisericele loru predice în limbă magiara. — Ce socotiti? Au nu ni se impune prin acăsta totu odata și strinsa datoria, ca se ne ingrijim cu toate midilöcele a cultiva limbă poporului nostru, a ne procura produse romane literarie, a invetia limbă avonoului, a ne trezi odata din orbi'a, în care ne aduse tristulu trecutu?! Trecutu ce ne rapi pe unii și dintre noi preotii intr'atata, în catu, macară ca aveam poporeni curati romani și inca de aceia, carei nici ca intielegea limbă magiara, totusi (pote pentru capitarea binevoitiei --) predicam la poporul romanu în limbă magiara!! — Eata cu unu impulsu chiar dela scaunulu episcopalui, forte placutu, și care va avea rezultate necalculavere, elu ne rumpe velulu de pe lumi na ochilor. — Macaru de ar' fi emanat și aseminea oprelese mai

de multu, ca acumu n'amu suspina asia adencu, cumu, vremu nu  
vremu, debe se suspinamu.

Dara, „Non si male nunc et olim sic erit.“ Nu vomu noi a remané datori, nu. Pe aici inca avemu pe funga brav'a tinerime si borbati bravi; ei se voru lupt'a din resputeri in fruntea nôstră, pena candu ne vomu suplini scaderile, pena ce ne vomu reedifica templele celor decadante in vitregula trecutu. Una lastra ne e deajuns”, ca se ne vedema tinerimea in totă parohiele invetiata prin scoli si poporulu pascutu petutindenea in limb'a sa care o precepe, ca ce nemica nu ne lipsese. Iualulu regimul ne intinde mana de ajutoriu, starea intelegerintei si mai vertosu o preotimei o pela noi mai avuta; numai vointia, acesta numai se si o intruimul prin celu mai bunu midilocu, prin organele publice, si celelalte ui se voru adauge nôue. —

**G — u.**

## **Monarchi'a austriaca.**

## **TPANCCIMBANIA.**

*Брашовъ, 18. Ianварія п. (Ліпса де шкóле реале  
ші комерчіяліе). (Фртаре.) Штімъ поі віне, къ роітъл-  
лі въ французкій брешкаре деспредъ кътъръ челе маі твліте  
месерій ші кіардъ кътъръ пегваеторій ші къ ачестъ французіре о аре  
компніи къ аптічній ротані ші къ компатріюї сты вінгэрі, карії  
лікъ пятаі къндѣ нэ аж лікътъръ, атвпчі лікътърішевъ кътъ о  
месерій ші пегваеторія. Штімъ ші ачееа, къ тóтъ стрігареа ші  
Andemnarea пентръ месерій ші комерчія есте къ тоглі дешерть  
лікъ цері ка ачелea, unde пыштълілі лікъ тотъ маі въ старе  
де а пятрі не чеа маі маре парте а попорімел, преквтъ маі  
есте лікъ ші не ла поі.*

Ап прівінда чеа din тъѣ съ пе лѣтиш сѣма преа віпе, къ еліїл свѣжгагді de romanl прін артѣ, мал тързіш свѣжгагаръ чештия пе ачеіа, прін че? Прін штѣпцеле практиче, прін apte ши тесерії. Чіпо аре брекі de азвіш съ азвъ. —

Ли прівінца а доа съ сокотімъ п'ятай атъта, къ ли кврсѣ  
де 1/2, де веакѣ (25 апї) тошібра че се афль астъзі ли тъна  
енії сингрѣ татъ де фаміліѣ, ба девені диппърцітъ ли 3—4—5  
сѣб ші 12 інші маі вѣртосѣ ли п'яте поі ротъпії, карії (Фіреште)  
къ кътѣ фчечтѣ о відъ маі симплъ, маі контемпітъ ші маі квіб-  
сь, къ атътѣ съптомъ маі вѣні de пресіль; сарп престе алці 25  
анї че се ва маі алеце din ачелє п'яртічеле de поі диппърцітѣ?  
Ачеста лъсътѣ ка съ ждече фіекаре отѣ къ тінтіа съпътѣсъ.  
Паремісе къ атъпчі пріососблъ копійлорѣ карії нѣ маі потѣ фі пічі  
економії, пічі преодї, пічі адвокадї, пічі domnї de сфатѣ, пічі  
domnї de кондѣїв, я'амѣ да вѣкароші ли пегзеторіѣ, пентрвка съ  
кътрієре єдері, съ adspne авзїї ші съ по скотѣ din гътлежвѣд челѣ  
хъмесітѣ алѣ калічіе, атъпчі кредѣ къ нѣ неар фі рѣшино а не-  
фаче не зпїї копіандрї ли п'яте ші жанпїи чоботафї, кроіторї, тѣ-  
рапї (zidapi), лемпарї (dalgari), кбръмарї, пъптарарї, фальпезарї,  
орнікарї ші ашea маі департе, п'ятай ка съ по ажигъ по єшило  
алтора, чи din контръ съ ведемъ тъне по єтине пропріетарі de  
касе ли четатеа кътаре, страта кътаре, ші тетерѣ алѣ компнї  
ші четуцѣнѣ де фрпите; паремісе къ атъпчі амѣ стріга ли гвра-  
таре: школе практіче със тіто п'ятіріле, комерчіале, реале,  
політехнікѣ, сѣб де нѣ, съптомъ перії, пентръ къ еатъ філъ ли  
Іспайлѣ алѣ тъбържтѣ асупра пострѣ ші с'ад пълдатѣ маі пре съсѣ  
de noї \*) ші алці ші алці.

Азі і по зпї z'k'ndš: „Фіе тóте ашea преквтм лe дъскъ-  
лешті тb; кb тóте ачестеа чіне a тaі възгtгb вреодатъ ка тe-  
серілe съ лe фпвeде бъieдoй фп шкoле; чi дeктъ врeб съ'mi факd  
копілaлb пeгвсторашb, фl пpопш шврца dinainte шi 'лb даd дeпp  
търабъ шi тi цiлb стржескb бiпiшорb фп тóте серiлe ка пълтi  
пeгвсторештb; пептвка съ факd omш din елb, eapъ ne аятвлb. лl  
даd лa тaистерb ка съ фпвeде din ведeре шi фаптъ, eapъ ne din  
попытвлb даскалalb. Азі коло, съ фпвeде бъieдi тесерi фп  
шкoль! Пар' къ зъb даскалalb шi професорi ар' шti атьтеа тe-  
штештgгr. къте сbпtд дeхiрiлe фпtr'o четате съcекъ.

Аі фрептате Домиблє: Даскалій шкóлеморð реале пз сэпг  
пегзеторі, піч месеріаш; кв тóте ачсстea ei прічеп Ѹ тóте  
месеріле ші пегзторіїле атътð de біне, ұпкътð се афль ұп-  
старе de а'ді пзпе пе копії. Ұтале ма о кале дорігъ. Апсь ла-  
краблð ачестa Dta ұлð прічепі пе кътð квпóште ші орбялð коло-  
реa. Дечі еж ұлð зікð ші тe рогð пе Dta ұп пытеле ферічірі  
пзбліче, ка съ пз тe фачі таі сғұтосх, декътð чеі таі ұпцемені  
бърбаш аі Европеi челеi зятінате, карій әфларъ de ҭалтð, къ  
есте о требвіпць імператівъ ка крештереa ші ұпвъцътра тінє-  
рімеi менігс пептрг месерій, котерчів ші агріквтбръ съ се дес-  
парцъ de a тінєрімеi менігс пептрг күрсөрі de впіверсітате, ші

къ есте рѣшише ші пъкатѣ de мѣрте а топополіса штиїнда пъ-  
мат пентрѣ дѣлѣ треи касте ші а лъса пе класеле челалате пе  
пъмат [дѣлѣ века пештиць, чи ші дѣлѣ періквѣлѣ стрікъчнѣ то-  
рале; дѣлѣ челе din ѣрѣтъ кѣткъ челе таї твлѣтъ тесерії пентрѣка  
съ пайнте аѣ чеа таї пеіертать требвіць спр. екс. de ҃еош-  
трѣ, теханікъ, статісікъ, хімікъ ш. а. ш. а., пе каре тінерії  
кандидатъ ла тесерії аѣ съ ле прегъстѣ таї пайнте de а се дѣ-  
фѣнда дѣлѣ крѣторіѣ; еарѣ пегъдеторвлѣ аре а се прегъстї къ  
штиїнде аѣтѣтѣ таї твлѣтъ, фѣръ ка съ пріососѣскъ  $\frac{1}{3}$  парте din  
врѣста віерії пентрѣ скопвлѣ ачѣста. Апої скопвлѣ шкѣлорѣ  
реале есте а пропгнѣ тінерії din штиїнде пътнай ачелѣ пърїї,  
каре дѣлѣ съпѣтѣ лвѣ требвінбосе ла пѣттареа тесерієи сѣдѣ артѣ  
сале ші ачестеа фитр'внѣ modѣ фортѣ практикѣ; din контрѣ цим-  
насіїе ші вліверсітѣціе дѣлѣ тої тінерії къдѣ фрѣкъ прагвріе  
лорѣ, пресвѣтѣ тодѣ атъдї Сократѣ, Платонѣ, Аристотелѣ, Чічерионѣ,  
вненорѣ Александриї ші Чесарѣ. Оаре дѣлѣ пошѣ тѣ лва асвпра та,  
къ din тої портаміштї кътѣ 50—100 дѣлѣ кътѣ о класть пъпъ ла  
врѣтъ веї скотѣ тодѣ атъдї філософі орї цепералї съжжгъторї de  
о лѣтѣ, орї къдї веї алеце din класть дѣлѣ класть пе таї ламѣра;  
еарѣ тіжлоквлѣ ші кѣда о веї арѣпка ла о парте? Съ пе тра-  
цемѣ сама віне ла чееве че фачетѣ. Марелѣ Монтесків зіче бре-  
зnde, къ оменії пъпъ актѣ приїмірѣ треи Федорѣ de крештерї ші  
дѣлвъцѣтѣрї: вна дела пърїпдї, каре фаче din пої пічї таї твлѣтъ  
пічї таї пъціпѣ дѣкѣтѣ піште штамѣнѣ образніче; алта дела шкѣл-  
ле, каре дѣкѣ съпемѣ ценї, пе deckide кѣлї тіпѣнате, еарѣ дѣкѣ  
съпемѣ штї, таї ашea, devenimѣ тодѣ атътæа пълe дѣлѣ соці-  
тatea оменескъ; а трея крештере о лѣтѣтѣ дела віецъ, дѣлвъ-  
цѣндѣ таї тодѣдеа вна къ даѣна пострѣ. Че дѣлвъцѣтѣрѣ трацемѣ  
de аїчї? Фортѣ тѣлтѣтѣрѣ: Декѣтѣ дѣлѣ 10 апї 100 тїї ізрїштї,  
medicї, теолоцї шчл. medioriї, славі ші калічї, твлѣтѣ таї віне 90  
тїї пегъдеторї къ лѣзіле плїнѣ ші тесеріешї фортѣ де пітепї  
ші августї, ші пътнай 10 тїї къртграпї, дѣлѣ ачештїа съ фіе фрѣп-  
теа ші ламѣра падїзпел, adikѣ пе пътнай дѣлвъцїацї, чи ші оменії  
de оменіз ші патріоцї вѣпї фитрѣ тогъ пѣттереа къвѣтѣлї; еарѣ  
челалатѣ попорѣ дѣлѣ съ пе рѣшѣтъ а фі тогъ пѣле, дѣлѣ фрѣп-  
теа кърора Длорѣ съ стеа ка тогъ атътæа ціфре твлѣтѣ семпѣтѣрѣ.  
Unum faciendum, alterum non omittendum.

(Bopš 8pm.)

# *A S C T P I A.*

*Bienă.* O opdînăcne a țărâilor și ministreră de căldă ſi  
inſtrucție din 1. Ianuarie regăzescă raportele lîmpeloră pe na-  
ționalitate din Ștăria, Ardeal și Voivodina mai deapărte; dă-  
pă așteptă opdînăcne lîmba țertană așa și traktatul necondi-  
ționată ca oînătă obligație în toate clasele; și acolo unde lîmba  
țertană nu e înțelesă materii și ținutură, fiindată ce voră-  
deveni așteptă la căldă de oînătă cunoștință și lîmbăi țertane,  
fiindată să o poată pe așteptă pricină fără grebatate, și a se  
propună deosebită în lîmba țertană și a se ținuta din  
kărău țertane. Lîmba ținutură materii și totă casălă  
apea și totă ținută atâtă, pînă cîndă nu mai prindă ţigăoasă și  
se potă mîjlochi fiindescădă fiindată. — Unde pe lîngă lîmba  
țertană mai e și lîmbă materii, acolo așa și trak-  
tatul ca oînătă obligație prindă totă clasele naționale.

Деспре сім то же засідічче, че се івр'я до  
зрима пріміре гарантіеморд де кътъ Р'єсіа дц чеса че пріве-  
ште п'єшай да свістанда лорд, з'вралелі ап'єсене нз п'єтреск  
твдть сперандъ. „Констітюціональдъ“ газетъ с. офіціаль дн Франца  
зіче къ Горчакофф дпть че і се дпф'єшаръ kondіціоніло аліа-  
діморд дп конференціа din 28. Деч. леаѣ декіяратъ, къ ачесте  
світъ ф'єръ крері ф'єквте; ші аної чіне за кредит, къ еле дпть вро-  
кътева зіле тогъ с'ар фі прімітъ несте кап'ші некондіционатъ?  
Контелс Бволд ф'єп'єртъші п'єпктеле de гарантіе къ есплікареа  
дорд лві Горчакофф, каре zico къ п'аре інстр'єкціоні de ажкпсд  
п'єнтръ de a ce декіяра да тогъ ачестеа, ші аша черв'ші і се  
ші dedепъ 15 зіле сорокъ, ка ad. дп 14. Іанварів се ле рес-  
п'єндъ къ: аша орі ба. Ап'єсі de ба ера съ се стр'єтуте а-  
ліанду ап'єсеніорд къ Абстриа дп аліандъ офенсівъ. — Двпъ 8  
зіле Горчакофф дпштінцъ пріп конт. Бволд, къ елд е ф'єп'єте-  
рітъ а прімі челе 4 п'єпкті дпсь къ чева modifікаре да бпд с'є  
да 2 п'єпкті ші декіяръ, къ дакъ репресентанції аліателорд п'є-  
тері ворд афла къ кале, елд аре ф'єп'єтеріре съ дпчепъ ші него-  
діаціоні. D. Бволд de сконсерв ач'єста репресентанціорд ап'єсені,  
карій ф'єреште къ възьв'єндъ kondіціонеа de modifікаре, аж прівіл  
респ'єпсвд лві Горчакофф de негатів; дар' ф'єп'єп'єндсе к.  
Бволд, ка репресентанції ап'єсені се нз фактъ дпдатъ ф'єп'єзіп-  
дуаре din респ'єпсвд ачестъ п'єндеестезіаторів, репресентанції, фі-  
ндкъ ликъ нз ера декіяръ терпінівъ de 15 зіле, скрісеръ да  
кврціло сале деспре тогъ декіяръ лв'єрлві ші черв'ръ інстр'єкці-  
оні; ші аша тогъ сперандъ de паче се ред'че кам да о п'єль твд-  
тілікатъ пріп о кантітате пек'юсквгъ.

Bienă, 15. Ianuarie. Daspă văscie corespondințe emise de  
aici și zivrușalele ofițere frângătoare se cred că totă aici,

какъкъ дѣкъ Англія ші таі вѣртосѣ Франца прін дипломатії лордъ, дата 28. Деч. дѣкъ таі съфере ка съ мі се ворбѣскъ де паче диптъ дипцелесѣ русескѣ, ачеста о таі факѣ пътъ ді фавброе Аустрие а алатеи лордъ, din какъ къ ачелеаш вѣдѣ преа біне, какъ Рсіа деокамдатъ нѣ вреа піч таі тълтъ піч таі пътъ ді кътъ ка съ къштие тімпѣ де а ла къ армателе сале пъсечупіе челе таі діфікошате (прекътъ ші а рестагра ші а ре'пвіа де се пітъ престе тотъ Цера тврческъ сішнатіе сале кълкate ла попоръле славобе ші ла гречі ш. а.) Диптъ алатеи чеі таі тълтъ съптъ де пърере, какъ піч din есплікъ-діпіе фъкѣтъ ді конферінда дипломатікъ din 28. Деч. (дипре-зъ къ солзъ русескѣ din Biena) нѣ пітъ ресълта пачеа пічдекъ, din какъ къ ді ачесаш се чеі, ка нѣ пътъ диптателе прівітіе ла Прінчіпате ро'пъшті, че ші тоте челеалте трактате векі ші пітъ тврко - русешті съ се десфінде; еаръ ді диптататъ чеі пітъ де паче Рсіа ді ре'перінду кътъ Тартіа ка пітъ ді съ нѣ аїбъ таі тълтъ дѣкъ челеалте пътъ тарі. Ачесте есплікъдіе date челорѣ патръ пътъ де тене дітъ лакрълъ челъ таі пътъ, не каре алатеи ді чеі на тондіе де паче; еаръ din коптъ дѣкъ Рсіа піч атъта нѣ ва вріші, диптъ касълъ ачеста і с'а спъсѣ веде солзъ Гочакофф, къ диптататъ челъ din врішъ алъ ръсбоілъ ва тревѣ съ фіе пер-дереа Г'врелорѣ Дѣпъреї, а Б'есаріеї ші а К'римъ ка оріе пре'цъ. Нѣ пітъ фі пітъ ашea простъ ка съ крѣдъ, къ Рсіа се ва умілі а пріті вреодатъ кондіціпіе din врішъ, афаръ пътъ дѣкъ порокълъ ар' пъръсіо къ тогълъ. (Дѣпъ „Констіту-опеи, Аллг. Z., Тімес“ ш. а.)

Ді вртареа неконтіненаторѣ чеі але Аустрие ка стат-ріе цермане дікъ съ се діпарте, с'є челъ пътъ съ'ші пътъ армателе не пічорѣ де бътае (съ товілісе), се афъ ачеста: Прісіа дѣкъ, къ пітъ за пътъ армата са ді тішкare диптъка съ апere пе Аустриа, че din коптъ ва шті съ се діпъ не сінѣ ді чеі таі стріпъ пе вѣтрапітате, таі вѣртосѣ къ дінса din партса Рсіеї нѣ веде піч впѣ перікълъ диптъ Аустриа. Дѣкъ ділъ чинева ар' воі а фаче Прісіеї сіль, джпса е ді старе а концептра ді 36 зіло 100,000. Саксоніа ші Віртемберга нѣ ворѣ съ артезе. Баваріа зіце, къ артъндъ Рсіа, ва арта ші джпса.

Маі дісквртъ, лакрълъ din партса ачеста тегрѣ кътъ се пітъ таі рѣ. Din ачестъ какъ газетеле челе тарі але Bieni ші але Берлінълъ стаі ді чеі ші лаптъ пе'пчетатъ ші дітьр-гъбъсъ упелъ къ алате. Опело ділъ се темъ де въпърѣ діфікошате.

## Tîr'a romanescă și Moldavîa

Іашій, 31. Дечетъре с. в. „Газета de Moldavia“ къпрінде вртътъроле:

„Есл. Ca Mexmed Cadik Паша, komandantul de авангардіа I-леа отоманъ, маі nainte de a прчеде din Прінчіпате, аѣ adresatъ вртътъроле дізъ адресърѣ оїчіале:

Опорабілъ D. Administratatorъ де діпътълъ Галаді!

Ді тіпътълъ де а пъръсі кантопътіпеле, че трзпеле теле де окпакъ ді піпътълъ ачеста, въ адресъзъ тълцътіріе теле кътъ авторітате ші локгіторї десе. Білевоїді а трітіе ачеста діскрісѣ г'вб'е злъ, чеіръндъ ка съ'і факъ къвінчбса пъблікаціе. Мъ сімтъ феріе а пътъ да г'вб'е пътъ ші падіе Молдовене, астъ търтъріе пептъ г'вб'е лордъ спре сервічілъ інтереселорѣ ар-міеи Аг'вастълъ пострѣ съверанъ. Въ тълцътескъ таі одатъ Dle admініstratorъ, пептъ коплакрареа Dv. че ті'аці dat'o ла діпплініреа тісіе теле ші въ рогѣ ді а пріті асіг'рареа пре-деосеітіе консідераций, ка каре въ съптъ

(Съвскрісѣ) Mexmed Cadik,  
Komandantъ авангардіе отомане.

## Moldo-România

„Съптъ кътева лапі, дѣкъндъ ка командант алъ авангардіе, амъ автъ ферічіреа съ въ салтезъ челъ діпътъ; еаръ акъма, таі елъ съптъ ачела каре въ зіче, „спре реведере.“

Комбінаціе політіче ші тілтаре не кіамъ аїзреа, ші поі пъръсітъ къ пърере де рѣ фртъбса вострѣ церъ; къч, поі амъ крэзэтъ кътъ сарчіна пострѣ ва фі а о апъра ді контра діш-тънълъ ші а асіг'ра пе таідеа пе пропъшіреа ачесторѣ провін-циї, власе але градіославъ пострѣ Ам'нератъ.

Релело ресълълъ въ діпповорасеръ пътъ акъма греѣ, ші къ тоте ачесте ро'пълорѣ: Прінці, боері ші локгіторї де таі клаша, дела челъ таі съракъ пътъ ла челъ таі автъ, воі аїл діпплінірѣ даторіле востре кътъ тропѣ ші Им'періе къ атъта по-влецъ, воі аїл артътъ атъта въпъвіопу ші грабъ; дікътъ, сол-датъ тъсватаніи крещітіи аі M. C. Сълтапълъ, сімтъ пеп-тъ воі сентіментіе фръцъшті, че се пакъ din ачелаші аморѣ,

не каре атътъ воі кътъ ші поі ділъ ачесаш пептъ пре'вітълъ по-стру Съверанъ. Елъ ші пътъ акъмъ въ ізбіа, дір' ластьдатъ въ ізбіште таі тълтъ; къч въ арътаді вредніе де аста. Аскъл-таді де авторітате че елъ в'аі dat'o, респекта діп'ято'ріе контратате кътъ алате, стързі ді пе діп'ято'ріе вострѣ піртаре, каре асіг'ръ ор'зіндіала ші ліпіштеа ді цура вострѣ, ші філ' сіг'ръ къ, ферічіреа воастрѣ нѣ ва діп'ета съ прокъпезе пе та-рінітославъ пострѣ Монархъ, каре ла віец'веште ші нѣ domne-ште, де кътъ пептъ ферічіреа попор'елорѣ сале. Къ астъ діп-кредере, поі въ зічетъ, „спре реведере.“ Dop'їцеле пострѣ съптъ пептъ воі ші інітіле пострѣ къ воі.“

(Съвскрісѣ) Mexmed Cadik,

Komandantъ козачійорѣ ші авангардіе отомане.  
Датъ ді Максіменій Монастіреї, ла 27. Дечетъре 1854 (8. Ianuarie 1855.)

Іашій. Пе прагвѣлъ апілорѣ: трокътъ ші віторіе се аратъ ді Молдова о епокъ таі къ віо'чіпіе, діп'ято'татъ ді dopinge de a пріп'ши таі солдъ, таі секърѣ ші таі ренеде ді ел'сіялъ чів'-дісадішіе. Ре'форшеле че се діреськъ ді діверсії рамі аі орга-нісълъ церей діп'ета, не кътъ нѣ да' пе'сті пе'дечі din партеа челорѣ сквртъ възъторі. Партикларії, каріл аѣ дів-пітъ ла дітіпа къп'штіде ші каріл съптъ пътърпішіе ді проблема се'кълълъ модернѣ ші ді чеір'целе, че ле kondi'cionezъ віторіялъ патріе, ші чеіл че таі пайте ера' ді діп'ято'рекъ ші ді вібра-торії, аѣ дів'ятъ, съзът'шті фіндъ ді релеле трактълъ, ла коп'їцере, къ фагрълъ ферічіреа патріотіе е пътъ пітър'еа діп-търпітъ, пътъ ді о концептрае ді пітър'еа сін'г'р'атече ді соціетъші ші ребліші, ка скопъ ді а ревока ді віа'цъ ашезътіпіе фолосі-тобе ші діп'ято'тобе ді ферічіреа патріе, ді а ажута інтенді-піе челе салт'таре але г'вб'е пътъ ші аша а да о добадъ, къ ро'пъїй din Прінчіпате діп'ро' діп'ято'тате дірітъ се сім'ескъ кът'штіці а фаче аваппостъріе чівілісъдів'е европене леп'діп'їдсе de отълъ челъ векі, каре діші афла тотъ а са ферічіре ді прін-чіп'їлъ епік'р'е, ші каре діп'ято'к'атъ ді тъндриа ші лап'їр'їе ego'стълъ, авъп'татъ ді спір'їлъ фак'юсъ ші кастікъ с'а' възътъ дів'ятъ ла тар'їнеа дісперіре.

Ап'зълъ пітъ се діп'ета ді Молдова къ пітъ діп'ято'ріе діп'ято'ріе, о Респ'ївне Молдово счи'п'їфікъ, къ проблемъ de a дік'връжъ ж'з'п'їеа ро'пъ, че вреа съ се ок'зпе къ штіп'їд'е ші палтъ пе' да зліверсітъші, ші de a o спріжіні пріп' контрів'ї-ріе сале спре а креа din це'п'їлъ толдовенескъ върбаді фолосі-тобе патріе, с'а діп'їп'їцатъ ді D. Dечетъре, ші an. 1855 въ фі тіп'їлъ реалісър'ї еї.

„Romania літераръ“ къ дік'вніїп'їареа г'вб'е пътъ ва фі прі-шълъ фътъ алъ ап'зълъ ачеста, ші дізъ програма че о п'влікъ, са ва фі впѣ зіср'їлъ літераръ оїп'їалъ. (Bezi ді Ф'б' Nр. 2.)

Алъ партікларії къ піт'єре ші інітъ побілъ с'єр'веште ка съ діп'їп'їдзе пе тошиеле сале о школъ діп'ято'тобе агропомі-къ-економікъ, сім'їндъ, адънкъ пътърп'їндъ, къ рам'їра ачеста de штіп'їші е пріма проблемъ пептъ діп'ято'тъціреа стър'ї та-теріае а Moldov'їлъ, каре е, ді п'єп'єе ла'п'їдълъ, пътъ агрі-к'лар'ї.

Ачесте штіръ съптъ впѣ прогностікъ de в'єк'ріе ші de фері-чіре, каре о дір'єште ор'ї че патріотъ.

## Cronica strâina.

П'есте таі таі. Франца, дзи'з, кътъ не діп'єдіп'їд'е шті-ріе din Парісъ, нѣ ва а негодіа пъпъ къндъ нѣ се ва ла Се-вастопол'їлъ. Францозіл' дізъ, къ діч'ер'їр'їе русескѣ d'a deckide кале ла негодіації ді Biena съптъ пътъ кърс'ї; къ тоте ач-есте ea, Франца сімтъ, къ о віторіе торалъ таі таі реп'їтатъ алате ас'пра Rscieї к'лар' ші ка ачеса, къ Rscia а г'вб'їтъ къ діп'ято'ріе а кон'їеде, din чееса че таі пайте дін'е къ ам'їдів'е ші фортецъ пе'діп'їлекатъ, кътъ къ сін'г'р'ї пътъ претенсіїне ші дірп'їлъ русескѣ. Къдереа Севастополеа Франца о тракт'їзъ ка впѣ лакръ de оп'ре din партса са ші Англія таі аре дікъ ші діп'єдіп'їд'е а конт'їеде, din чееса че таі пайте дін'е къ ам'їдів'е ші фортецъ пе'діп'їлекатъ, кътъ къ сін'г'р'ї пътъ претенсіїне ші дірп'їлъ русескѣ. Къдереа Севастополеа Франца о тракт'їзъ ка впѣ лакръ de оп'ре din партса са ші Англія таі аре дікъ ші діп'єдіп'їд'е а конт'їеде, din чееса че таі пайте дін'е къ ам'їдів'е ші фортецъ пе'діп'їлекатъ, кътъ къ сін'г'р'ї пътъ претенсіїне ші дірп'їлъ русескѣ. Къдереа Севастополеа Франца о тракт'їзъ ка впѣ лакръ de оп'ре din партса са ші Англія таі аре дікъ ші діп'єдіп'їд'е а конт'їеде, din чееса че таі пайте дін'е къ ам'їдів'е ші фортецъ пе'діп'їлекатъ, кътъ къ сін'г'р'ї пътъ претенсіїне ші дірп'їлъ русескѣ. Къдереа Севастополеа Франца о тракт'їзъ ка впѣ лакръ de оп'ре din партса са ші Англія таі аре дікъ ші діп'єдіп'їд'е а конт'їеде, din чееса че таі пайте дін'е къ ам'їдів'е ші фортецъ пе'діп'їлекатъ, кътъ къ сін'г'р'ї пътъ претенсіїне ші дірп'їлъ русескѣ. Къдереа Севастополеа Франца о тракт'їзъ ка впѣ лакръ de оп'ре din партса са ші Англія таі аре дікъ ші діп'єдіп'їд'е а конт'їеде, din чееса че таі пайте дін'е къ ам'їдів'е ші фортецъ пе'діп'їлекатъ, кътъ къ сін'г'р'ї пътъ претенсіїне ші дірп'їлъ русескѣ. Къдереа Севастополеа Франца о тракт'їзъ ка впѣ лакръ de оп'ре din партса са ші Англія таі аре дікъ ші діп'єдіп'їд'е а конт'їеде, din чееса че таі пайте дін'е къ ам'їдів'е ші фортецъ пе'діп'їлекатъ, кътъ къ сін'г'р'ї пътъ претенсіїне ші дірп'їлъ русескѣ. Къдереа Севастополеа Франца о тракт'їзъ ка впѣ лакръ de оп'ре din партса са ші Англія таі аре дікъ ші діп'єдіп'їд'е а конт'їеде, din чееса че таі пайте дін'е къ ам'їдів'е ші фортецъ пе'діп'їлекатъ, кътъ къ сін'г'р'ї пътъ претенсіїне ші дірп'їлъ русескѣ. Къдереа Севастополеа Франца о тракт'їзъ ка впѣ лакръ de оп'ре din партса са ші Англія таі аре дікъ ші діп'єдіп'їд'е а конт'їеде, din чееса че таі пайте дін'е къ ам'їдів'е ші фортецъ пе'діп'їлекатъ, кътъ къ сін'г'р'ї пътъ претенсіїне ші дірп'їлъ русескѣ. Къдереа Севастополеа Франца о тракт'їзъ ка впѣ лакръ de оп'ре din партса са ші Англія таі аре дікъ ші діп'єдіп'їд'е а конт'їеде, din чееса че таі пайте дін'е къ ам'їдів'е ші фортецъ пе'діп'їлекатъ, кътъ къ сін'г'р'ї пътъ претенсіїне ші дірп'їлъ русескѣ. Къдереа Севастополеа Франца о тракт'їзъ ка впѣ лакръ de оп'ре din партса са ші Англія таі аре дікъ ші діп'єдіп'їд'е а конт'їеде, din чееса че таі пайте дін'е къ ам'їдів'е ші фортецъ пе'діп'їлекатъ, кътъ къ сін'г'р'ї пътъ претенсіїне ші дірп'їлъ русескѣ. Къдереа Севастополеа Франца о тракт'їзъ ка впѣ лакръ de оп'ре din партса са ші Англія таі аре дікъ ші діп'єдіп'їд'е а конт'їеде, din чееса че таі пайте дін'е къ ам'їдів'е ші фортецъ пе'діп'їлекатъ, кътъ къ сін'г'р'ї пътъ претенсіїне ші дірп'їлъ русескѣ. Къдереа Севастополеа Франца о тракт'їзъ ка впѣ лакръ de оп'ре din партса са ші Англія таі аре дікъ ші діп'єдіп'їд'е а конт'їеде, din чееса че таі пайте дін'е къ ам'їдів'е ші фортецъ пе'діп'їлекатъ, кътъ къ сін'г'р'ї пътъ претенсіїне ші дірп'їлъ русескѣ. Къдереа Севастополеа Франца о тракт'їзъ ка впѣ лакръ de оп'ре din партса са ші Англія таі аре дікъ ші діп'єдіп'їд'е а конт'їеде, din чееса че таі пайте дін'е къ ам'їдів'е ші фортецъ пе'діп'їлекатъ, кътъ къ сін'г'р'ї пътъ претенсіїне ші дірп'їлъ русескѣ. Къдереа Севастополеа Франца о тракт'їзъ ка впѣ лакръ de оп'ре din партса са ші Англія таі аре дікъ ші діп'єдіп'їд'е а конт'їеде, din чееса че таі пайте дін'е къ ам'їдів'е ші фортецъ пе'діп'їлекатъ, кътъ къ сін'г'р'ї пътъ претенсіїне ші дірп'їлъ русескѣ. Къдереа Севастополеа Франца о тракт'їзъ ка впѣ лакръ de оп'ре din партса са ші Англія таі аре дікъ ші діп'єдіп'їд'е а конт'їеде, din чееса че таі пайте дін'е къ ам'їдів'е ші фортецъ пе'діп'їлекатъ,

